

Embrydonation - hvorfor ikke?

Hvorfor destruere befrugtede æg, når de kan bruges til at hjælpe ufrivilligt barnløse med at få børn?

Petersen, Thomas Søbirk

Published in:
Ugeskrift for læger

Publication date:
2012

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Petersen, T. S. (2012). Embrydonation - hvorfor ikke? Hvorfor destruere befrugtede æg, når de kan bruges til at hjælpe ufrivilligt barnløse med at få børn? *Ugeskrift for læger*, 174(20), 1415.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Embryodonation – hvorfor ikke?

Hvorfor destruere befrugtede æg, når de kan bruges til at hjælpe ufrivilligt barnløse med at få børn?

Folketinget drøfter i øjeblikket de høringsvar, der er indkommet i forbindelse med det forslag til ændring om lov om kunstig befrugtning, som den nye regering har fremsat i begyndelsen af 2012. Men det kan undre, at lovgivningen om donation af befrugtede æg ikke er nævnt i ændringsforslaget – en lovgivning, der i forvejen giver grønt lys for æg- og sæddonation – men rødt lys for embryodonation.

LOVLIGGØRELSE

Jeg ønsker at argumentere for, at der er god grund til at gøre det lovligt at donere »overskydende« befrugtede æg til infertile, der ønsker at få børn, i stedet for at disse æg bliver destrueret. F.eks. kan et par, i forbindelse med assisteret reproduktion, have nogle nedfrosne befrugtede æg tilovers, efter at de har fået de børn, som de ønsker. Den juridiske baggrund for forbuddet mod donation af befrugtede æg og for destruktion af overskydende æg er primært følgende to paragraffer: § 5. Der må ikke etableres kunstig befrugtning, medmindre ægcellen stammer fra den kvinde, der skal føde barnet, eller sæden stammer fra hendes partner. § 15. Befrugtede og ubefrugtede menneskelige æg kan opbevares i op til fem år, hvorefter æggene skal destrueres.

Der er mindst tre argumenter for at opheve § 5 og ændre § 15: 1) Hvis det bliver lovligt at »adoptere« befrugtede æg, og

vi f.eks. ændrer opbevaringstiden fra fem til ti år, vil vi gøre det muligt for flere ufrivilligt barnløse at få et barn. Det kan være par, hvor begge er infertile, eller det kan være enlige infertile kvinder, der vil få glæde af disse lovændringer. 2) Hvis man mener, at befrugtede æg har samme moralske status som fostre, børn eller voksne individer – hvilket jeg ikke mener, men andre mener det – er der yderligere en god grund til at tillade donation af befrugtede æg (også kaldet »embryodonation«). Med embryodonation kan man ifølge denne overbevisning redde liv. 3) Hvis man moralsk set accepterer almindelig adoption (herefter: adoption), er der gode grunde til også at acceptere embryodonation. Embryodonation og adoption har nogle lighedspunkter, f.eks. at barnet vokser op hos forældre, som det ikke er genetisk forbundet med.

De forskelle, der er mellem embryodonation og adoption, taler dog ofte til fordel for embryodonation. Ved embryodonation kan kvinden f.eks. allerede i graviditeten følelsesmæssigt knytte sig til barnet og have barnet hos sig fra fødslen af. Adoption, hvor disse forhold ikke er mulige, kan derfor være en større udfordring for især forældrene. Desuden har parret ved embryoadoption et biologisk link til barnet via graviditeten, der gør, at forældrene i højere grad kan kontrollere det miljø, som barnet vokser op i, hvilket kan være til gavn for både barn og foræl-

dre. Ved adoption derimod har parret ikke et biologisk link til barnet.

Men en vigtig forskel er, at der ved embryodonation er tale om et befrugtet æg, der kan udvikle sig til et barn, mens der ved adoption er tale om et allerede eksisterende og ofte nødstedt og forældreløst barn. Et barn, som de fleste vil mene, at vi bør hjælpe – f.eks. ved adoption. Umiddelbart kunne denne forskel tale imod en lovliggørelse af embryodonation, fordi man kan frygte, at en lovliggørelse af embryodonation vil føre til færre adoptioner.

NEDFRYSNINGSTIDEN

Denne indvending mod embryodonation er dog næppe overbevisende: 1) Der er, så vidt jeg ved, ingen undersøgelse, der klart viser, at der bliver adopteret færre børn i de lande, hvor embryodonation er tilladt (f.eks. USA). 2) Selv hvis der var færre børn, der blev adopteret, forekommer det uretfærdigt at forhindre ufrivilligt barnløse par i at få adgang til embryodonation, når vi i forvejen accepterer, at infertile har adgang til æg- og sæddonation. Det bør være en opgave for alle i vores samfund at hjælpe nødlidende børn i udviklingslande og ikke i særdeleshed en opgave for de ufrivilligt barnløse, der ønsker embryodonation. Der er derfor gode grunde til at lovliggøre embryodonation og at forlænge nedfrysningstiden for befrugtede æg fra fem til ti år.

REPLIK

SÅDAN GØR DU

Replik er tiltænkt lidt længere kommentarer, gerne til et aktuelt emne. Indlæg hertil må fylde 4.000 tegn (inkl. mellemrum) og sendes til Elizabeth Gatzwiller på ega@dadl.dk

Thomas Søbirk Petersen

Lektor i filosofi, Roskilde Universitet
E-mail: thomasp@ruc.dk

INTERESSEKONFLIKTER: Ingen